

Allah'ın rahmeti gazabını geçtiğine göre; hüzünlenmenin ne faydası var? Aksine insanın neşeli, mutlu olması gerekmez mi?

İlahi hüznün ile bedbinlik dediğimiz küfür ve gafletten doğan hüznü birbirine karıştırmamak gerekir. **İlahi hüznün** kamil bir imanın tezahürü iken, **bedbinlik (karamsarlık)** küfür ya da gafletin bir tezahürüdür.

İlahi hüznün iki menşei vardır.

Birisi; Allah'ın azamet ve kibriyası karşısında, insanın bir hürmet, bir ürperti, bir haşyet duyması iken, diğeri ümit ile korku dengesinde kalmaktan gelen bir endişe ve hüznüdür. Evet rahmetten emin olmak nasıl sapkınlık ise, rahmetten ümit kesmek de aynı derecede sapkınlıktır. *Mümin ümit ile korku dengesinde olacaktır.*

Bedbinlik denilen hüznün; imansızlığın (iman zaafiyetinin) verdiği bir karamsarlık ve ümitsizlik halidir.

Kalbin Allah'a karşı iki müspet hali vardır; birisi *muhabbet ve aşk*, diğeri *haşyet ve saygı*. Muhabbet ve aşk; **cemal** isim silsilesinin bir uzantısı iken, haşyet ve saygı ise; **celal** isim silsilesinin bir uzantısıdır. Haliyle her iki duygunun menşei de Allah'ın isimlerine dayanıyor. Birisini kabul ederken, diğeri yok saymak mümkün değildir. Üstad Hazretleri bu hususa şu şekilde işaret ediyor:

icap zikirlerini sonra Celâlden i-Lâfza sıfatın iki Bu (الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ) eden münasebetlerden birisi şudur ki: Lâfza-i Celâlden, celâl silsilesi tecellî ettiği gibi, bu iki sıfattan dahi cemal silsilesi tecellî ediyor. Evet, herbir âlemde emir ve nehiy, sevap ve azap; terğib ve terhib, tesbih ve tahmid, havf ve reca gibi pek çok fûruat, celâl ve cemâlin tecellîsiyle teselsül edegelmektedir. (1)

(1) bk. [İşaratü'l-İ'caz, Fatıha Sûresi](#)